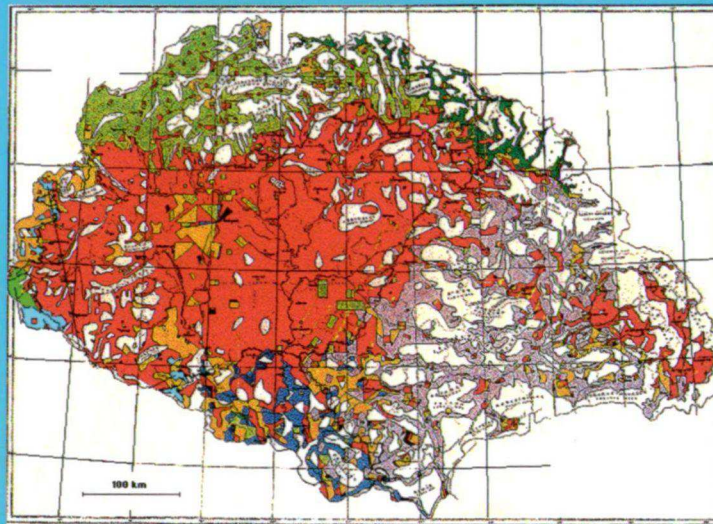

SZÓNOKYKÉ ANCSIN GABRIELLA
SZERKESZTETTE:

Magyarok a Kárpát-medencében
2.

TÖRTÉNELEMTUDOMÁNY

FÖLDRAJZTUDOMÁNY

REGIONÁLIS TUDOMÁNY

GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNY

EGYESÜLET KÖZÉP-EURÓPA KUTATÁSÁRA
2017

MAGYAROK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN 2.
Tudományos Nemzetközi Konferencia

MAGYAROK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN 2.
Tudományos Nemzetközi Konferencia

Szerkesztette:

Szónokyné Ancsin Gabriella

EGYESÜLET KÖZÉP-EURÓPA KUTATÁSÁRA
SZEGED, 2017

KÖZÉP-EURÓPAI MONOGRÁFIÁK

A történelemtudomány, a regionális tudomány, a földrajztudomány,
és a gazdálkodás- és szervezéstudományok művelőinek
tudományos könyvsorozata

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE

Prof. Dr. Gulyás László, Szegedi Tudományegyetem

A SOROZAT SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGÁNAK TAGJAI

Prof. Dr. Botos Katalin DSc, Szegedi Tudományegyetem
Prof. Dr. Hajdú Zoltán DSc, MTA Regionális Kutatások Központja
Prof. Dr. Kaposi Zoltán DSc, Pécsi Tudományegyetem
Prof. Dr. Szávai Ferenc DSc, Kaposvári Egyetem
Prof. Dr. Székely Csaba DSc, Nyugat-magyarországi Egyetem

A KÖTET VENDÉGSZERKESZTŐJE

Dr. Phd. Szónokyné Ancsin Gabriella

A KÖTET LEKTORAI

Prof. Dr. habil. Csapó Tamás egyetemi magántanár - Nyugat-magyarországi
Egyetem
Prof. Dr. Hajdú Zoltán DSc, tudományos tanácsadó – MTA RKK
Prof. Dr. habil. Hanusz Árpád egyetemi tanár – Nyíregyházi Főiskola
Dr. Korompai Attila CSc, egyetemi docens – Budapesti Corvinus Egyetem
Dr. Laczka Éva Zita PhD, KSH ny. elnökhelyettese – Központi Statisztikai
Hivatal
Prof. Dr. habil. Lengyel Imre egyetemi tanár – Szegedi Egyetem
Prof. Dr. habil. Nemes Nagy József egyetemi tanár – Eötvös Loránd Tudo-
mányegyetem
Prof. Dr. habil. Pál Ágnes egyetemi magántanár – Szegedi Egyetem
Prof. Dr. habil. Sümegi Pál egyetemi tanár – Szegedi Egyetem

FELELŐS KIADÓ

Egyesület Közép-Európa Kutatására
Elnök: Prof. Dr. Gulyás László
6727 Szeged, Löwy Sándor utca 37.
e-mail: gulyas1@t-online.hu

ISSN 2062-3712

ISBN: 978-615-80462-2-0

TECHNIKAI SZERKESZTŐ

Csikász Lajos

Nyomda:

Innovariant Kft
Szeged, 2017

*A kötet megjelenését Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata,
a Szegedért Alapítvány és a Tari & Tari Kft támogatta*

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó.....	11
PLENÁRIS ELŐADÁSOK.....	13
Ludányi András: Nemzeti érdekképviselő a diaszpórában.....	15
Hajdú Zoltán: A magyar állampolgárság megszerzésének és elvesztésének történeti-politikai földrajzi kérdései.....	25
Gábrity Molnár Irén: A vajdasági magyarok helyzetmegélése a migrációk közepette.....	37
Vizi László Tamás: A trianoni trauma kezelésének 20. és 21. századi modelljei.....	57
GEOLÓGIA, RÉGÉSZET, TÖRTÉNELEM.....	81
Sümei Pál: Ember és környezet múltbeli kapcsolatának feltárása a Kárpát-medencében – régészeti geológiai, geoarcheológiai és környezettörténeti vizsgálatok és azok szintézise.....	83
Wanek Ferenc: Helynévi és földtani érvek tisztázatlan középkori bányászat-történeti adatok pontosításához Kalotaszegen.....	105
Szónoky Miklós – Gulyás Sándor – Balogh Csilla: A Délkelet-Alföld és Szeged építő-, díszítő-, használati köveinek erdélyi geológiai vonatkozásai a kora népvándorlás kortól a török korig.....	123
Szalontai Csaba: Miért lett szeged az 1848–49 szabadságharc egyik utolsó esélye? A szegedi sáncok.....	135
Csibi Krisztina: A bukovinai székelyek Bácskában töltött éve a Magyar Távirati Iroda napi híreinek tükrében.....	153
Révészné Papp Klára: Hölgyek a magyar történelemben nagyasszonyoktól a női tudósokig.....	169
KULTÚRA, TURIZMUS, HATÁROK.....	185
Szónokyné Ancsin Gabriella: A külföldi vállalkozások régióépítő szerepe az elmúlt 25 évben a Dél-Alföldön.....	187
Hakszer Richárd: Határon átnyúló fejlesztési programok a magyar-szlovák határtérségben.....	201

Drotár Nikolett – Hanusz Árpád: Kulturális értékek, mint turisztikai imázs elemek a Kárpát-medence északkeleti részén	219
Raffay Zoltán: Az ökoturizmus fejlődési esélyei a Kárpát-medencében .	233
Bánhidai Csilla: Kárpát-medencei ajándékok.....	249
Mihály Péter Dániel: A Vajdaság útikönyvkínálatának változása az elmúlt 15 évben	263
Györi Ferenc: A magyar sport kiválóságai tehetségföldrajzi látószögből	269
Suti Zoltán: Új szemléletmódok és megváltozott elvárások Európában ..	283
GAZDASÁG, TÁRSADALOM.....	295
Rácz Szilárd: Gazdaság és városhierarchia Délkelet-Európában	297
Koós Bálint: Egy hanyatló vidéki térségben megtelepült nagyvállalat társa- dalmi hatásai.....	313
Vörös-Torma Katalin: Csökkenő népességű települések fejlesztési lehetősé- gei Magyarországon	327
Szederkényi Kornélia: Globális (világ)ímanap lokális hatásai	339
Sasné Grósz Annamária: Magyar fogyasztók a Felvidéken	355
Király Gábor: Éghajlatváltozás és alkalmazkodás a mezőgazdaságban...	369
DEMOGRÁFIA, STATISZTIKA	381
Laczka Éva Zita: A statisztika helye, szerepe a kutatói munkában	383
Molnár József – Molnár D. István: A születésszámok alakulása Kárpátalján térben és időben.....	395
Egri Zoltán: Spaciális egészségügyenlőtlenségek, törésvonalak az Európai Unió regionális terében	411
Debrenti Edith – Sitkuné Görömbei Cecília: Tanítóképzős hallgatók mate- matikai gondolkodásának jellemzői.....	427
Pásztor Rita Gizella: Kisebbségi érmelléki képzési és továbbtanulási lehetősé- gek empirikus megközelítése	441
Szűcs Enikő – Székedi Levente: Okleveles szociális munkások munkaerőpiaci integrációja és az erre ható tényezők. A Nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem esete	455
RÉGIÓK, EURORÉGIÓK, TELEPÜLÉSEK	471

Nemes Nagy József: Füstbe ment régiók?	473
Szabó Pál: Makroregionális szemlélet az Európai Unió regionális politikai dokumentumaiban	487
Koszorú Lajos: Mai térszerkezeti és városhálózati folyamatok Kárpát-medencei modelljei	499
Bajmócy Péter: A magyarországi települések népességszám-változás szerinti típusai 1910-2011 között.....	519

ELŐSZÓ

Szónokyné Ancsin Gabriellát több mint 20 éve ismerem, ezért vettem magamnak a bátorságot, hogy jelen kötet elé egy enyhén szubjektív előszót írjak.

Szónokyné Gabriellával akkor ismerkedtem meg, amikor az 1990-es évek közepén gyakorlatilag „egy személyes intézményként” rendkívül fontos konferenciákat szervezett a határok és határokon átnyúló együttműködés témaköreiben. Ezután a 2000-es években felkérésemre részt vett a Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatására tevékenységében. Ennek során Gabriella sokat segített a konferenciák szervezésében, lebonyolításában és a Közép-Európai Közlemények folyóirat működtetésében.

Mindezek miatt kicsit szomorúan – de megértve motivációit – vettem tudomásul, hogy nyugdíjba vonult és sorra születő unokáival való foglalkozást választotta új tevékenységéül. Viszont nagyon megörültem, amikor bejelentette, hogy az unokázással töltött időszak után ismét visszatér a tudományszervezés terepére.

A visszatérés sikeres volt, hiszen 2016 novemberében a Gabriellától megszokott reprezentatív környezetben – a szegedi Városháza Dísztermében – került sor a „*Magyarok a Kárpát-medencében 2. Nemzetközi tudományos konferenciára.*” Nem csupán a színhely volt reprezentatív, hanem maga az egész konferencia is.

Egyrészt az előadások több tudományterületet – politika földrajz, regionális tudomány, történettudomány, szociológia, statisztikatudomány, régészet, geológia fogtak át. Ezért bátran kijelenthetjük, hogy a konferencia multidiszciplináris volt.

Másrészt az előadók – akik tudományáguk jeles képviselői – Magyarország számos egyetemét és kutatóhelyét képviselték Szombathelytől Szegedig (SZTE), Budapesttől (ELTE, CORVINUS), Pécsig (RKK), Székesfehérvártól (Kodolányi) Debrecenig. Ráadásul – Gabriellától megszokott módon – a jeles hazai előadók mellett határainkon túlról is érkeztek előadók. Sőt még az amerikai magyar emigráció is képviseltette magát. Így a konferencia valóban kiérdemelte a nemzetközi jelzőt.

Mindezek miatt nagy örömmel vállaltam, hogy a konferencián elhangzott előadások írott, szerkesztett változatát tartalmazó vaskos kötet előszavát megírjam. Úgy vélem a kötet komoly szakmai színvonala jelentős mértékben hozzájárul a Kárpát-medence történetének, földrajzának, gazdaságának és társadalmának jobb megértéséhez. Köszönjük Gabi, hogy ezt megszervezted.

Barátsággal

Szeged, 2017 ősze

Prof. Dr. Gulyás László, egyetemi tanár